

Datum: 21.09.2018.

Broj: 02-06/738

Svim medijima – dostavlja se

TI BiH MUP-u RS: Spontana okupljanja građana su međunarodni standard

MUP RS je upozorio aktiviste grupe Pravda za Davida da nisu prijavili svoj skup. TI BiH upozorava da u svim demokratskim društvima postoji mogućnost spontanijih okupljanja koji su izraz političkih i građanskih sloboda.

Banjaluka, 21. septembar 2018. – Povodom saopštenja Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske (MUP RS) da će protiv članova grupe Pravda za Davida biti podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka jer nisu protestovali u skladu sa Zakonom o javnom okupljanju Republike Srpske, Transparency International u BiH (TI BiH) ističe da se na ovom primjeru najbolje vidi kako restriktivni zakoni služe samo kako bi se zastrašivali građani.

Zakon o javnom okupljanju Republike Srpske uopšte ne predviđa mogućnost spontanijih građanskih okupljanja, već zahtijeva da se svaki skup mora prijaviti, što je u suprotnosti sa međunarodnim standardima i preporukama. MUP RS je u svom saopštenju upozorio građane da se uzdrže od nezakonitog ponašanja, kao i da sporno okupljanje nije bilo prijavljeno i da se nije održalo na mjestu na kojem to dozvoljeno. TI BiH upozorava da u svim demokratskim društvima postoji mogućnost spontanijih okupljanja koji su izraz političkih i građanskih sloboda, te da se učesnici takvih skupova, i pored toga što nisu Zakonom prepoznati, ne bi smjeli kažnjavati i progoniti samo zbog toga što nisu prijavili skup. Najnoviji primjer koji se odnosi na članove grupe Pravda za Davida pokazuje kako su vlasti spremne koristiti važeća zakonska rješenja u svrhu političkog progona i zastrašivanja.

Zakon o javnom okupljanju RS je vrlo strog i u pogledu lokacijskih ograničenja jer ne dopušta građanima da se okupljaju u blizini objekata koji se posebno obezbjeđuju. Venecijanska komisija je u svojim mišljenjima više puta isticala da slobodan izbor lokacije predstavlja ključan aspekt slobode okupljanja. Takođe, Ustav Republike Srpske garantuje građanima pravo na mirno okupljanje i javni protest, a sloboda okupljanja može se zakonom ograničiti samo radi zaštite bezbjednosti ljudi i imovine.

TI BiH ukazuje da je neophodno izmijeniti zakonski okvir koji reguliše slobodu okupljanja jer trenutni okvir služi samo u svrhu ograničavanja političkih i građanskih sloboda. TI BiH poziva MUP RS da se uzdrži od bilo kakvih djelatnosti usmjerenih protiv spontanijih građanskih okupljanja jer su oni zagantovani Ustavom RS i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama.